

Aleg 717

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany § 23. ustawy
o Reprezentacji powiatowej.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 3. lutego 1910 uchwalił Wysoki Sejm projekt ustawy zmieniającej §. 24. ustawy o Reprezentacji powiatowej z 12. sierpnia 1866 dz. u. kr. Nr. 21. w brzmieniu ustawy z dnia 15. maja 1907 dz. u. kr. Nr. 52. w kierunku rozszerzenia dotychczasowych granic kompetencji Wydziału krajowego do zezwalania Radom powiatowym na zaciąganie pożyczek i zobowiązań, jeżeli kwota pożyczki lub wartość ciężaru, wynikającego z zobowiązania łącznie z długami już istniejącymi, przewyższa 5% względnie według powyższego projektu 10% podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych.

W szczególności w projekcie tym rozszerzono maksimum tej kompetencji z 50% na 70% podatków bezpośrednich.

Zarazem polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu, aby wziął pod uwagę i ewentualnie przedłożył projekt zmiany §. 23. ust. o Reprezentacji powiatowej w kierunku rozszerzenia prawa Wydziału krajowego dozwolania Reprezentacjom powiatowym na pobór dodatków wyższych jak 40%.

Wykonując to polecenie Wydział krajowy przedkłada Wysokiemu Sejmowi następujące sprawozdanie.

W motywach do wniosku o zmianę §. 24. ust. o Reprezentacji powiatowej podniesiono, że z rozwojem życia autonomicznego wzrosły też znacznie i potrzeby Rad powiatowych, w szczególności wydatki na cele drogowe, regulację rzek, bu-

dowy kolei żelaznych, szpitali, domów ubogich, szkół średnich i zawodowych, zakładanie powiatowych kas oszczędności w formie poręki i wiele innych potrzeb ekonomicznych i kulturalnych.

Celem zaspokojenia bodaj najkonieczniejszych potrzeb inwestycyjnych, powiaty są zniewolone uciekać się do zaciągania pożyczek i zobowiązań, spłacanych przez szereg lat dodatkami do podatków bezpośrednich.

W miarę zwiększania się tych zobowiązań a tem samem i rat amortyzacyjnych, wzrasta także i wysokość dodatków powiatowych, będących prawie wyłącznym źródłem dochodów powiatowych.

Nadto i zwykle potrzeby administracyjne powiatu wymagają coraz to większych wydatków, a tem samem nakładania coraz to wyższych dodatków, zwłaszcza, iż tylko w powiatach obejmujących wielkie miasta, wzrost podatku domowo - czynszowego zwiększył ogólną wysokość podatków bezpośrednich, podlegających dodatkom powiatowym; w innych natomiast powiatach suma tych podatków pozostała bez znaczniejszej zmiany.

Zauważa się wreszcie, że z nakładanych przez Radę powiatową dodatków powiatowych przeważna ich część jest przeznaczoną na pokrycie potrzeb drogowych t. j. na opędzenie kosztów budowy i utrzymania dróg powiatowych i gminnych.

Już od r. 1898 wskutek zniżenia prestacyj w naturze i objęcia w zarząd Wydziałów powiatowych administracji dróg gminnych I. klasy okazała się potrzeba nakładania na rzecz powiatowego funduszu dróg gminnych znacznych dodatków powiatowych obok istniejącego wówczas 10% dodatku ustawowego.

Wskutek wejścia w życie nowej ustawy drogowej z r. 1907, znoszącej zupełnie prestacje drogowe i oddającej także i drogi gminne II. klasy w zarząd Wydziału powiatowego, zaszła potrzeba zwiększenia dotacyi powiatowej na rzecz utrzymania tych dróg, a to mimo podwyższenia ustawowego dodatku drogowego z 10% na 18% i bardzo znacznego zwiększenia na te cele zasiłku z funduszu krajowego.

Wykazują to dowodnie następujące daty, a mianowicie:

Dodatki powiatowe na cele administracyjne i drogowe (bez dodatku ustawowego 10% do r. 1907 a 18% od r. 1908) wynosiły:

w r. 1907	w 39 pow.	do 35%	, w 22 pow.	od 36-40%	, w 6 pow.	41-50%	, a w 7 pow.	wyżej 50%
" 1908	" 40	" " " "	" 20	" " " "	" 7	" " "	" 7	" " "
" 1909	" 29	" " " "	" 25	" " " "	" 9	" " "	" 11	" " "
" 1910	" 23	" " " "	" 17	" " " "	" 19	" " "	" 15	" " "

Z powyższego okazuje się, że kiedy w r. 1907 tylko w 13 powiatach dodatki powiatowe wynosiły ponad 41% podatków bezpośrednich, a tem samem wymagały zezwolenia Wysokiego Sejmu i cesarskiego zatwierdzenia, to obecnie w dwa lata po wejściu w życie ustawy drogowej, ilość takich powiatów wzrosła do 34 a zatem prawie w trójnasób.

Nadto zauważa się, że z pozostałych 40 powiatów, w których dodatki nie przekraczają 40%, 17 powiatów pobiera dodatki już obecnie w wysokości ponad 35%, tak iż nie ma wątpliwości, że do kilku lat większa połowa powiatów będzie obciążona dodatkami powiatowymi ponad 40%.

Wobec tego stanu rzeczy zachodzi istotna potrzeba zmiany §. 24. ustawy o Reprezentacji powiatowej; w kierunku rozszerzenia obecnej kompetencji Wydziału krajowego do zezwalania na pobór dodatków powiatowych; a mianowicie sądzi Wydział krajowy, że zachowując analogię do uchwalonego przez Wysoki Sejm rozszerzenia granicy dla zobowiązań, z 50% na 70% podatków bezpośrednich, należałoby w tym samym stosunku rozszerzyć także granicę kompetencji Wydziału krajowego do zezwolenia na pobór wyższych dodatków powiatowych, a zatem z 40% na 60%.

Wydział krajowy przeto wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ./. projekt ustawy.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

Badeni w. r.

Sprawozdawca:

Mieczysław Onyszkiewicz w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Ustawa

z dnia zmieniająca §. 23. ustawy o Reprezentacji powiatowej z 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 21.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Postanowienia §. 23. ustawy o Reprezentacji powiatowej z 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 21. w brzmieniu ustawy z 17. czerwca 1874 Dz. u. kr. Nr. 51. uchyla się, a natomiast mają one opiewać:

Dodatki do podatków.

§. 23.

Na wydatki, nie pokryte dochodami majątku zakładowego, może Rada powiatowa nakładać i pobierać dodatki do podatków bezpośrednich aż do wysokości 20% tychże podatków.

Dodatki nad 20% do podatków bezpośrednich mogą być nałożone za uchwałą Rady powiatowej z przyzwoleniem Wydziału krajowego.

Dodatki do podatków, przenoszące 60%, równie jak i inne opłaty i repartyce mogą być nakładane tylko na mocy uchwały Sejmu i za cesarskiem zezwoleniem.

Powiatowe dodatki do podatków mają być pobierane przez te same organa i ściągane za pomocą tych samych środków, co podatki.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.
